

Diarienummer: DO 2024/6588

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
JU.L2@regeringskansliet.se

Yttrande över Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar (Ds 2024:20)

DO vill inleda med att betona vikten av att arbeta mot hedersrelaterat våld och förtryck. Det är viktigt att detta arbete bedrivs effektivt, sakligt och utifrån väl grundad kunskap om problemen och på ett sätt som inte stigmatiserar vissa grupper eller diskriminerar individer.

DO konstaterar att promemorians redogörelse för sambanden mellan kusinäktenskap och hedersrelaterat våld och förtryck är oklar. I promemorian saknas tydligt underlag för att hävda att förbud mot kusinäktenskap och förbud mot att erkänna sådana äktenskap skulle vara en effektiv och ändamålsenlig åtgärd för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck eller mot äktenskap som ingår till följd sådant våld eller förtryck. Mot denna bakgrund framstår således ett förbud mot kusinäktenskap inte som en nödvändig och proportionerlig begränsning av rätten till skydd för privat- och familjeliv enligt artikel 8 i Europakonventionen. DO avstyrker därför promemorians samtliga förslag.

I sammanhanget vill DO även lyfta fram behovet av fortsatt kunskapsutveckling för att effektivt kunna bedriva arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. DO vill även betona nödvändigheten av dialog och samråd – inte bara mellan ansvariga myndigheter utan också med de personer och minoritetsgrupper som kan komma att beröras. Om det konkreta arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck ska kunna ta sin utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna krävs därtill uppföljning av åtgärderna utifrån ett diskriminerings- och rättighetsperspektiv.

Beslut i detta ärende har fattats av Lars Arrhenius efter föredragning av experten Björn Brodin. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Cecilia Narby, experten Tarik Qureshi och utredaren Anna Ericsson deltagit.

Lars Arrhenius,
diskrimineringsombudsman